

```

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X                                                                 X
X                                                                 X
X                                                                 X
X           O R D E   D E R   V E R D R A A G Z A M E N           X
X                                                                 X
X           K U R S U S                                           X
X           F a n t a s i e                                       X
X                                                                 X
X                                                                 X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

```

Dinsdag 22 april 1986

Goede avond, vrienden

De vorige maal hebben wij met u gesproken over "werkelijkheid" misschien kunnen we dan nu spreken over het tegenovergestelde, namelijk: fantasie. U leeft in een wereld waarvan maar een klein deel werkelijkheid is, dat weten we allemaal. Maar wat is dan eigenlijk die werkelijkheid? Die werkelijkheid is een fantasie, een denkbeeld. Een ideologie is in wezen een fantasie. Je kunt daar wel gedragsregels aan ontleen, je kunt allerlei dingen zelfs in een bepaalde richting sturen, maar eigenlijk is het niet echt zoals je het leert. En als je dan zegt: "Op u komt het aan!" dan moeten we ook zien of die fantasien, die ideën van betekenis zijn.

Er zijn een aantal punten, die onmiddellijk opvallen. Denkbeelden kunnen inderdaad een hele maatschappij veranderen. Als we kijken naar het Christendom of naar Frankrijk, de encyclopedisten of naar de revolutie in Nederland, in Spanje en al die andere dingen dan zien we dat het denkbeeld er eerst is. Daardoor ontstaat een beweging en het eindresultaat is dat het denkbeeld is gewijzigd maar ook de omgeving. Anders gezegd, fantasie heeft invloed op de werkelijkheid. Nu kunnen we niet van u vragen om allemaal fantasten te worden, tenzij u het bent, dan hoeft u het ook niet te worden. Zouden we misschien ons bewust kunnen worden van het feit dat de dromen die ons leven beheersen in feite ook buiten ons betekenis krijgen. Wanneer we allemaal bang zijn, dan ontstaat er een soort opzweping, waarbij de handelingen steeds minder redelijk worden. Als we allemaal gerust zijn, dan zijn we niet uit ons evenwicht te brengen, zelfs wanneer er reden voor zou zijn. Denk bij voorbeeld maar aan de ene kant de overdreven reactie van de Amerikaanse top op een paar aanslagen. Ja, ze hebben wel slachtoffers gemaakt, maar ze waren helemaal niet zo erg. Er is gereageerd met vliegtuigen, met bombardementen, ook niet meer denken aan vrouwen en kinderen, een beetje dubieus. Aan de andere kant kunnen we denken aan de mensen die daar op de helling van de Vesuvius woonden. Zelfs toen gezegd werd dat de berg zou gaan uitbarsten, bleven ze heel rustig zitten. Zoiets van "ons kan niets overkomen, want wij wonen hier al zo lang." En dan komt die lava toch. In beide gevallen hebben we te maken met iets wat helemaal niet met de werkelijkheid te maken heeft. De reactie van de Amerikanen is niet gebaseerd op een feitelijk ingrijpen, maar op het denkbeeld dat als jij nu maar laat zien hoe machtig je bent, de ander wel in zijn hoekje zal kruipen. Niet begrijpende dat juist het tonen van overmacht aanleiding wordt tot allerlei kritiek, verzet en dergelijke. Bij de Vesuvius was het precies hetzelfde. Er zijn nu eenmaal bepaalde natuurwetten en je leert ongeveer wat juist is. Niet helemaal. Als je ziet dat die lavastromen naar je toe komen

dan doe je toch niet als sommige mensen, die dan blijven zitten bij hun have en goed. Je brengt tenminste het meeste weg. Ze deden het niet. En dan klagen ze en vinden dat anderen het maar moeten vergoeden. Een verkeerde wereld momenteel, die aan elkaar hangt van allerlei fantasieën. De rechten van de mens bij voorbeeld. De rechten van de mens zijn fantasie, die te niet wordt gedaan door het recht van de sterkste. Het is een mooi idee, maar het is niet waar te maken, zelfs de mensen die er zich op beroepen, zullen tegenover anderen diezelfde regels schenden. Wij moeten proberen onze eigen fantasie, onze eigen denkbeelden een beetje nuttiger te gebruiken. Er zijn een paar punten, die met de werkelijkheid niet helemaal kloppen, maar die je toch in werkelijkheid wel een beetje kunt toepassen. Iedereen is voortdurend bezig om te zeggen dat hij recht heeft om te leven zoals hij wil. Dan moet je ook de konsekwensies nemen. Ik ben mijn broeders hoeder, zolang een broeder mijn verantwoording is. Is hij dat niet, dan moet hij voor zichzelf kunnen zorgen. In de tweede plaats: we lopen over van naasteliefde in verschillende vormen van de zeer christelijke tot aan de solidariteits gedachte toe. Naasteliefde kan nooit bestaan uit een algemene geneigdheid. Ze zal altijd betrokken moeten zijn op bijzondere gevallen.

Laten wij ons nu eens een keer bezig gaan houden met een beraad. Als ik naastenliefde wil gaan beoefenen, waar en hoe zal ik dat doen. Er is een andere illusie: geld verzoet vele dingen. Geld is aangenaam zolang je het hebt en is wel eens lastig als je er teveel van hebt. En als je het niet hebt, dan hoop je dat er een sociale dienst is. Eén ding is zeker. Wij moeten natuurlijk geld hebben, maar niet overmatig veel. Wanneer we kunnen leven, zodat we er gelukkig mee zijn is dat genoeg. Medemensen hebben misschien meer of minder nodig dan wij. Daar hebben we niets mee te maken. Als de één een luxe auto wil hebben, de ander een super sound installatie en weer een derde wil minstens twee keer per jaar naar één of ander tropisch gehucht, maar u bent gelukkig met een zomers warme dag met een ijsje, dan hebt u niet veel nodig. Probeer voor jezelf een levensstijl vast te stellen. Baseer die levensstijl niet op alles wat belangrijk is en wat je hebt, maar op dat wat je als werkelijk belangrijk en noodzakelijk voelt. Wanneer je daar een beeld van maakt, dan klopt dat met een groot gedeelte van de wereld niet. Het is dus niet volkomen reëel. Aan de andere kant helpt het u wel om binnen die realiteit zó te leven dat u heel dicht bij uw ideaal-gedachte komt, zonder dat u anderen er dwingend aan moet onderwerpen. Dat zijn punten waarover je van alles kunt zeggen en denken. Maar als er zoveel van die waandenkbeelden zijn, is het dan nog redelijk om aan te nemen dat anderen iets weten, tenzij ze het kunnen bewijzen.

Iedereen mag aannemen wat hij wil. Maar hij kan van mij alleen verlangen dat ik mij er mee bezig houd en dat ik het aan neem, als hij het kan bewijzen. Bewijzen liggen nooit in woorden alleen, maar in woorden plus feiten. Ook dat is belangrijk. Want als het op u aan komt, dan komt het op u aan vooral in de zin van klaar zijn voor een veranderende wereld. En in een veranderende wereld komen vooral veel dingen naar voren die in de duitse wereld nog niet aangenomen zijn of ten hoogste nog wat aarzelend worden geduld. Het betekent dat u leeft in een wereld waarin steeds meer mensen gaan geloven aan reïncarnatie. U leeft in een wereld waarin het aantal heksen en magiërs dag over dag toeneemt. U leeft in een wereld waarin het paranormale soms zelfs in de plaats gesteld wordt van datgene wat de

feiten en de werkelijkheid zijn. En met dergelijke dingen kun je alleen leven, wanneer je ook de feiten onder het oog ziet. Alles wat men u meedeelt, verdient een grote of kleinere dosis zout. Maar het is een weergave. Hetzij van een visie, van een verlangen om u op een bepaalde manier te doen reageren, of van een denkbeeld. Als u er rekening mee houdt, dan gaat u al snel zien: dat is om mij te beïnvloeden, dat is éénzijdig en dat is onjuist, dat is maar ten dele waar en dat is een onwaarheid, die door enkele waarheden ten dele wordt geboekstaafd. Door de dingen heen zien. Zomin als Godsdienst of Magie de dingen kunnen verbeteren, zomin kan de wetenschap, de computer of wat dan ook ditzelfde bereiken. De verbetering van de wereld ligt eenvoudig in de verandering van de mens. Die mens moet bereid zijn om de fouten van zijn wereld, inclusief zelfs de ideën en ideologieën van anderen te aanvaarden. Maar gelijktijdig moet hij in staat zijn om een beroep te doen op zijn innerlijke krachten.

+ Kunt u misschien een definitie van werkelijkheid in dit verband geven?

- De illusie is een interpretatie van de werkelijkheid, waarbij deze werkelijkheid over het hoofd wordt gezien. Werkelijkheid is datgene wat altijd gelijk en hetzelfde blijft. Dit is een voorwaarde, ongeacht de interpretaties die men er van geeft. Dit is een beperkte definitie, want werkelijkheid is een totaliteit en dus niet definiëerbaar.

+ Kan er werkelijkheid bestaan los van de mens?

- Dat is inderdaad waar. Als u daar op terecht komt, dan moeten we het misschien zo formuleren: de werkelijkheid is een reeks van verhoudingen, regels en grondwaarden, die onafhankelijk van de mens aanwezig zijn. De mens wordt zich hiervan deels bewust, zodat hij tot denkbeelden komt die niet met de werkelijkheid overeenstemmen en er wel aan ontleend zijn. Voldoende?

+ Heeft die werkelijkheid ook te maken met de waarheid?

- Waarheid is niet uitdrukbaar in een feitelijke definitie. Waarheid is namelijk afhankelijk van je eigen vermogen van begrip plus nog eens een keer de reacties van de omgeving erop. Dat is waarheid. Dat is dus een zeer persoonlijke waarde. Werkelijkheid daarentegen is een onpersoonlijke waarde, die wel als basis, als fundament eigenlijk dient voor de beleving van allerlei schepsels, maar die niet door die schepsels veranderd kan worden. Waarheid wel. Wanneer u dus wil proberen om te leven in overeenstemming met de feiten, kijk dan eerst wat er feitelijk is. Wat kan werkelijk. Wat ben ik in mijn Wanneer ik probeer de werkelijkheid te zien, zonder ze meteen te interpreteren en dan uw eigen wezen en inhoud daar tegenover stelt en niet er oplegt, dan zult u zien dat hierdoor een eigen richting van leven, van streven, maar ook van eigen denken en fantaseren en geloven zelfs, beter beantwoordt. Dan weet je dus dat bij voorbeeld een kwestie van geloof een persoonlijke zaak is. Een ideaal niet een algemene regel of waarde is, maar een persoonlijke benadering van een mogelijkheid die nog niet gereïaliseerd is. Leven in een wereld die zo snel verandert als de uwe vergt het vinden van grondwaarden, die gelijk blijven en die zijn er maar verschrikkelijk weinig. Wanneer we zeggen, dat het hele bestaan een fantasie is, ja er zijn stellingen die zeggen mensen denken samenlijk een werkelijkheid en maken die daardoor waar. Dat is allemaal heel mooi, maar dan zou het vluchtig zijn, een droom. Dan zou een verandering van de mens een verandering van de werkelijkheid betekenen. Dit is uitdrukkelijk niet het geval. Maar we zien wel dat de mogelijkheden en de voor de mens belangrijke resultaten voortdurend veranderen wel in overeenstemming met de mens. Dit is een grondwaarde. Er zijn

Wanneer ik probeer dit te aanvaarden, er zijn vaste regels. Wetten als u het zo wilt, maar die zijn niet direct kenbaar. Mijn beleven zal altijd gebaseerd zijn op die wetten. Voor bepaalde voorstellingen, die niet in overeenstemming zijn met de uitwerkingen en definities die in deze grondwetten moeten vastleggen.

+ vraag onverstaanbaar over abstractie?

- Ja, het is inderdaad zó abstract, dat werkelijkheid voor de mens niet verstandelijk benaderbaar is. Maar dan kom ik eigenlijk op iets dat ik verderop had willen zeggen. Als bepaalde dingen in mijn leven zich steeds herhalen, zijn zij voor mij werkelijkheid. Zelfs als ik door een extra voorstellingsvermogen aan die werkelijkheid meewerk. Daarom, wat zijn de vaste waarden van het leven van een mens. Je kunt in de eerste plaats indelen in fasen en dat blijkt voor alle mensen gelijk te zijn. Niet in beleving, maar wel in structuur, structuurverandering. Ik kan niet zeggen dat alle zeven jaren gelijk zijn. Wat ik wel kan zeggen is eigenlijk dit: wanneer een bepaalde wijze van benaderen van de buitenwereld bereikt is, ontstaat een aspect dat behoort bij deze of gene fase. Dan is het heel normaal om te zeggen in uw tijd dat het te maken heeft met het lichaam en alles. Maar laten we het dan een keer omdraaien. Hoe komt het dat op het ogenblik veel mensen van zestig- zeventig jaar jonger en jeugdiger zijn dan vroeger mensen van dertig. Ligt dat alleen aan de leefwijze of ligt het misschien ook aan de voorstelling? Is het misschien zo dat mensen die oud worden in dagen veel meer de behoefte hebben om zich gelijkwaardig te tonen aan de jongeren. Terwijl het in de oude tijd juist zo was dat je de oudere wilde zijn. Omdat je aan je ouder zijn een zeker gezag, een zekere waardigheid ontleende. Dan kan dus worden gesteld, als u dat als aanvaardbaar ziet dat zelfs lichamelijk welbehagen door uw denkwijze mede wordt bepaald. Let wel! Ik stel niet, dat alle ziekten vanuit het denken komen. Ik stel wel dat gevolgen van aantasting of afwijking van het lichaam voor een groot gedeelte mede worden bepaald door wat je de mentaliteit kunt noemen, de visie op jezelf en op het leven. Als je dat accepteert voor jezelf dan moet je aannemen dat het ook voor je omgeving, voor de materie geldt.

Ik ben het met u eens dat iemand die zestig of zeventig of tachtig jaar wordt of honderd, natuurlijk meer versleten zal zijn dan iemand die negentig wordt. Je kunt het tegenwoordig ook niet zeker meer zeggen. De gevolgen worden voor het grootste deel, niet totaal, beheerst door de wijze van leven en denken. De wijze van denken bepaalt weer de wijze van leven. Het is dus erg belangrijk dat u positief denkt. Ik zeg niet dat u een absoluut positief wereldbeeld moet hebben. Dat is bijna onmogelijk, tenzij je òf in een klooster òf in een gekkenhuis wilt gaan. De keus is aan u. De feiten, de verschijnselen positief benaderen is erg belangrijk. Dat wil niet zeggen dat hetgeen u dan in de wereld ziet ook waar is, het wil alleen zeggen dat wij van die voorstelling van de wereld een aan die voorstelling bevestigend antwoord schijnen uit te lokken. Dat klopt niet altijd, maar in meer dan zestig procent klopt het wel. Laten we dan niet alleen maar zeggen als ik dus onheil verwacht dan komt het, maar laten we ook zeggen: mijn benadering van andere mensen, van delen van het bestaan, zoek ik in het positieve. Niet omdat het reëel is, maar omdat het een antwoord uitlokt dat harmonisch is. En daarmee heb je dan weer een heelal verkregen dat niet alleen helpt, dacht ik om je eigen leven wat harmonischer te maken, maar ook wel degelijk om de wereld een klein beetje beter te maken. Want zoals gezegd, die wereld leeft eigenlijk voor driekwart in fantasiën en denkbeelden. Als wij de denkbeelden positiever maken, zal het leven en beleven van de mensen ook positiever worden. We veranderen de feiten niet, we veranderen de beleving ervan.

Wanneer we dan nog een stapje verder gaan, je kunt wel zeggen geesten een leuk fantasietje, de één heeft ze wel een s gezien, de ander heeft ze wel eens gehoord(misschien een burenruzie, verkeerd verstaan) zo kun je doorgaan. Maar is het bevredigend om te zeggen: dood is dood, het is afgelopen? Ik dacht van niet. Laat u dan ook niet door anderen er toe bewegen om dergelijke dingen te betwijfelen. U weet niet waar u terecht komt. Ook al geven wij duizend beschrijvingen, u weet het niet. In werkelijkheid is een vergelijking niet toegestaan. Wat u wel kunt doen is innerlijk overtuigd zijn over die continuïteit van bestaan.

Het is misschien aardig om te wijzen op een eigenaardig facet in sommige geloofsvormen. Er is een groepering over de hele wereld, maar ook in Nederland, die zich enorm vastklampt aan het bijbelwoord. Wat in de bijbel staat, is waar. Er moet sprake zijn, zegt deze groep, van een lichamelijk voortbestaan, want een ziel bestaat niet. Over ziel wordt niet gesproken in de bijbel. En toch zijn er twee boeken, waarin dat voorkomt: Nehemia, daarnaast is Elias een man die erover spreekt. Hij ziet een vrouw, die weent over haar dode kind. Hij krijgt medelijden met haar, hij bidt de Heer en de ziel keerde tot haar terug. 't Staat in elke bijbelverklaring, het staat zelfs ook in de nieuwe Katholieke bijbel. Waarom zeggen die mensen dan dat het niet bestaat? Omdat zij willen geloven in een stoffelijk voortbestaan. Omdat zij het gevoel willen hebben, dat zij uitverkoren zijn en nooit zullen sterven. Angst voor de dood. Zó moeten wij niet zijn. Wij moeten aanvaarden, dat er natuurlijk een voortbestaan is. Maar we moeten ook niet zeggen dat wij nu leven voor dat hiernamaals. We leven nu omdat we nu bestaan.

De wereld, die we dromen. kan misschien onze wereld worden, dat is waar. Het gaat er echter om, dat we nu leven, nu ervaren. Het nut van ervaring is veel groter dan de meeste mensen beseffen. Een ervaring doe je op, je registreert ze als gunstig of ongunstig. Je hebt je persoonlijke relatie, ongeacht je denkbeelden, bevestigd door te beleven. Kom je later in vergelijkbare situaties, dan kun je aan de hand alleen al van die ervaring te vóren beslissingen nemen. Hoe reëler onze ervaring zich toont, hoe reëler onze mogelijkheid onze mogelijkheid onze wereld als het ware te voorspellen en op dat voorspelbare geheel onze gedachten, maar ook onze daden af te stemmen.

In deze tijd is onzekerheid om niet te zeggen moedeloosheid, één van de overheersende kenmerken van de menselijke samenleving. Wanneer wij onze ervaringen gebruiken en niet zeggen het is zo, maar op grond van mijn ervaringen verwacht ik dat en dat. Dan kunnen wij heel vaak anderen in hun verwarring, helpen.

U zult waarschijnlijk wel meer gehoord hebben over de Grote Adam?? een bekend voorbeeld. Alle mensen zijn één geheel. Het verhaal van de Grote adam is, dat hij eens God ontrouw was, dus niet gehoorzaamde en zó door de duivel, die speelt er ook een rol in, als het ware uiteengereten werd. En al die stukjes afzonderlijk zijn weer mensen geworden en die mensen moeten nu een geestelijke éénheid terugvinden, opdat de Grote adam kan herrijzen en de verwarring ten einde komen. Het is een vrije variant, maar ze komt voor.

Wanneer wij nu denken op dezelfde manier, ook al weten we dat het fantasie is, dan zeggen wij: hoe meer wij ons één voelen met onze medeschepselen, hoe groter onze mogelijkheid wordt om de werkelijkheid te benaderen. De droom, want het is een droom op het ogenblik, kan worden ge-

bruikt om de werkelijkheid tot stand te brengen. Daarnaast kunnen we met die fantasie ook nog iets anders doen. Ja, hebt u nog tijd voor een volgend chapter? Maar Er zijn mensen die leven in een wereld, die voor anderen niet echt is en ze komen later meestal in een inrichting terecht. Hun wereld is anders geworden. Gaan we dan kijken wat de oorzaak is, ja dan zijn het soms vergiftigensverschijnselen, soms grote psychische schokken, een onvermogen om zich aan te passen aan de werkelijkheid van het leven. Maar als wij zo'n droombeeld bewust zouden oppakken, wat zou er dan gebeuren? Ik stel dit: er is niet slechts één werkelijkheid, er zijn een groot aantal potentialiteiten, mogelijkheden. Onze gedachten zullen die mogelijkheden voor ons activeren. Geestelijk gezien is dat totaal waar, stoffelijk hangt het erom. Maar het komt heel dicht bij de werkelijkheid. Wanneer ik mij bewust een wereld opbouw, dan zullen de kwaliteiten en eigenschappen die ik mijzelf in deze wereld toeken, mede in de wereld buiten mij enige kracht bezitten. Ik kan de wereld niet veranderen, maar ik verander mijzelf, mijn mogelijkheden en mijn invloed. Bouw uzelf een wereld op, waarin u niet het slachtoffer bent of de afweter, wat u maar wilt. Bouw u een beeld op van uzelf als iemand die kracht heeft, kracht ontvangt en met die kracht bepaalde dingen doet of doen kan.

Wanneer u een dergelijke wereld voor uzelf voldoende intens opbouwt, dan blijkt namelijk dat u in staat bent om vele dingen te volbrengen. Die voor anderen schijnbaar onmogelijk zijn. Ik wil het hier niet hebben over parallele werelden, de zogenaamde splijtpunten, enzovoort, of- schoon ook dat hierbij te pas zou kunnen worden gebracht. Het gaat mij om het doodgewone feit, dat u als u uzelf volledig overtuigt dat u bepaalde mogelijkheden, capaciteiten, roeping of wat dan ook hebt, dat u daardoor in staat wordt gesteld om naar buiten toe daarvan meer waar te maken dan anders reëel verwacht zou kunnen worden. Opmerking vanuit de zaal: Hitler!- Dat zou ik hier niet als trefwoord willen gebruiken. Hitler heeft eigenlijk onder twee suggesties geleden: de eerste was die van zijn eigen redenaarstalent en de tweede was die van aanbidding waardoor hij meende dat wat hij zei ook waar was. Dat was de strijdigheid en de ondergang van Hitler. Laten we dan eerder aan anderen denken bij voorbeeld Schweitzer. Deze had allerlei gaven. Hij had besloten om daar op een bepaalde manier mee te gaan werken. De manier waarop hij werkte was niet in overeenstemming met de geldende opvatting, zomin bij de leprosie als later bij de werken van Bach. Maar hij geloofde, dat dit juist was. Hij geloofde verder dat deze juistheid anderen zou helpen en deze twee innelijk voor hem vaststaande waarden, hebben zijn betekenis voor een hele hoop mensen bepaald. Daardoor heeft hij veel dingen tot stand gebracht die zonder hem onvoorstelbaar zouden zijn. Een ander voorbeeld. Edison. Een man die zei: het moet mogelijk zijn, dat wil ik en het moet mogelijk zijn. Hij werd van een krantenverkopertje tot de vanpark. Eigenlijk, als je het goed bekijkt had deze man maar één obsessie: alles is oplosbaar, als je maar lang genoeg zoekt. Al zijn resultaten zijn droombeelden door dit voortdurende zoeken, dit volhouden van mogelijkheden van wat voor anderen vaak onvoorstelbaar was, gerealiseerd konden worden. Vaak gewijzigd maar toch gerealiseerd. Ik geef deze voorbeelden omdat ze positief zijn. Ik vind altijd, als je met Hitler begint, dan begin je met iets, wat niet deugt. Dat zijn voorbeelden daar willen we ons niet aan spiegelen. "Op ù komt het aan!" Maar dan komt het er ook op aan wat u zich voor een beeld bouwt. Wat u van uzelf maakt, in uw gedachten. En wat u krachtens die gedachten en uw eerlijke overtuiging probeert waar te maken. Zal ik u een eigenaardig voorbeeld geven? Als u zegt het moet toch mogelijk zijn om iemand te genezen. Zou ik het kunnen? Nou ja, ik moet het proberen, ik weet niet of ik het kan. U wordt amechtig en de patient hoogstens melig. U denkt daar verder niet over na. Ja, het is jammer, die heeft hoofdpijn, zo ik zal 't wegnemen. Later denk je, waar haal ik de brutaliteit vandaan, op dat ogenblik is het vanzelfsprekend.

Waarom? Omdat uw voorstellingswereld op dat oogenblik het resultaat als vanzelf sprekend aanvaardde. Dat is het belangrijke punt. Ik zeg dit nu over het genezen, maar met duizend andere dingen kan het ook benaderd worden. Zelfs bij technische dingen. Zelfs wanneer je anderen wat moet leren dan kan deze intuïtieve aanpak vaak veel meer resultaat hebben dan alle lessen en "zal ik het zó doen" want dat klopt meestal niet. Het beeld, dat je op een oogenblik van jezelf hebt, is mede bepalend voor het effect en je mogelijkheden in de wereld buiten je. Bouw een positief beeld op. Niet één van een Almachtige alstublieft, want op dat oogenblik zijn de remmen weg en denk je dat je alles weet. Maar gewoon van een mens die in zich de kracht heeft en krachtens dit vermogen in staat is, veel meer te doen, veel meer te verdragen, veel meer waar te maken dan wie dan ook. Het is een mentaal beeld dat pas betekenis krijgt wanneer het geworden is tot een emotioneel beeld. En op dat oogenblik kan er een astraal beeld ontstaan.

Tweede deel.

goede avond, op dit gedeelte van den avond maakt u de dienst uit.

+ Ik zou iets willen vragen over emotie. Hoe sterk moet eigenlijk een emotie zijn, voordat het de geest verrijkt? Ik heb namelijk het idee dat een Fransman of een Italiaan die toch veel emotioneler zijn dan wij veel meer contact met hun geest zouden moeten hebben en een Eskimo het heel moeilijk zal hebben dienaangaande.

- U begint op het oogenblik uiterlijkheden met werkelijke emotie te verwarren. Als twee Italianen uiterlijk zeer emotioneel staan te praten, dan hebben ze het over 't weer. Wanneer twee Noren heel rustig praten, hebben ze het misschien over hun zieleroerselen. Daar zijn grote verschillen. Je kunt het misschien het beste zo stellen. Op het oogenblik dat een emotie u innerlijk beroert, zodat u het lichamenlijk voelt, verandert er iets in de afscheidingen, die in het lichaam plaats vinden en verandert er iets in uw hartslag, bloeddruk enzovoort. Wanneer dat allemaal samenvalt dan geeft dat een extra energie en die extra energie die komt dan onder meer in uw hersens terecht. Als je dan heel grote emoties hebt, kun je kortsluiting krijgen. Het is deze kracht, die mede verband houdt met de kracht waarmee een gedachtenbeeld naar de hersens snelt en uit de aard der zaak ook het bereiken of niet bereiken van bijvoorbeeld een

Maar ook de eigen geest?

- De eigen geest bereik je altijd, maar die eigen geest reageert alleen op dingen, die intens genoeg zijn. Het is dus zo, beschouw de geest als een in zichzelf besloten krachtveld, waarbij innerlijk potentiaalverschillen betrekkelijk permanent tot bepaalde punten optreden. Dat zegt nog niet veel, maar het is de beste omschrijving. Zeggen, dat een bewustwording van een potentiaal tot stand te brengen er een energie nodig is die sterk genoeg is om één van die centra te beïnvloeden. Laat ik het zo maar zeggen. Het is niet helemaal juist, maar het komt er dicht bij. Dat houdt in, dat uw eigen geest als memorie, als herinnering juist die indrukken opslaat die sterk genoeg zijn om als het ware een tijdelijkevariant te veroorzaken in één van de permanente spanningspunten die binnen de bestaat.

+ Kan dat ook door een denkbeeld? Een gedachtenbeeld.

- Ja inderdaad. Een emotie gaat gepaard met een al dan niet bewuste waarneming, dan wel met een al dan niet bewust jou dominerende voorstelling. Dat vormt dus een gedachtenbeeld. Als dat gepaard gaat met een emotie, dan wordt die waarneming, die emotie of wat het heeft opgewekt in de eigen geest opgeslagen, wordt deel van het geheugen.

+ Dat zijn twee verschillende dingen. Als ik bijvoorbeeld een vloek tegen u uit, dan krijgt u een emotie door dat woord, door dat denkbeeld. Maar

't zijn dus wel twee samen optredende

- Als ik hier een oud-zeeman opzoek kan ik waarschijnlijk beschikken over een groot aantal termen, die ook voor u nog schokkend zouden zijn. Die kan ik dan uitbraken, dan krijgt u wel een emotie in u. Deze emotie is ook een emotie over een aantasting van Gods eer, van menselijke waardigheid. In hoeverre staat het in verband met je eigen leven? Hoe groter het verband is met je eigen leven, hoe zekerder je kunt zijn dat het komt vast te liggen. Je kunt natuurlijk geen totaal nieuw signaal invoeren. Er zijn een aantal basis-begrippen en alle bewustwording is een uitbreiding in erkenning en betekenis van deze basisbegrippen. Totdat zij versmelten en dan een nieuw geheel vormen. Je kunt hier niet het één door het ander vervangen.

+ Hoekomt het eigenlijk, dat je je soms kleinigheden van tien, twintig, dertig jaar geleden herinnert, terwijl belangrijke dingen je helemaal ontgaan zijn.

- Waar u niet bij stil hebt gestaan, volgens uw huidig denken, maar als ze zo diep in uw herinnering verankerd zijn, moeten ze op het ogenblik van gebeuren voor u een enorme betekenis hebben gehad. Het kan een verrassing, een bevrediging of een angst zijn geweest, maar er moet een emotie bij zijn geweest. Dat is het typerende van het menselijk geheugen dat indrukken associatief worden vastgelegd op basis van emotionele spanningen of omstandigheden die op het ogenblik van het gebeuren plaats vinden. Dan wordt het gebeuren vastgelegd, terwijl de emotie vergeten wordt, want die is al lang weer door een geheel andere benadering van de wereld verdrongen.

+ Kunt u iets vertellen over de herkomst van de spreuken van

- Iets uit de Hermetica. Het is een, ik meen op een agaath oorspronkelijk gegrift inschrift en dat omvat dan een wat meer uitgebreide spreuk voorwaar, ik zeg u dat wat boven is, zal zijn beneden en wat beneden is zal zijn als boven. Dat is een heel ingewikkeld ding. Het is de basis van het oud-magisch denken van de priesters en het is begrijpelijk dat het gevonden is bij het graf van een hogepriester.

+ Welke hogepriester?

- Ik weet het niet uit mijn hoofd. Ik heb een geleend hoofd en daar zit het niet in. We zijn dat hier gaan verkorten. We hebben gezegd: zo boven zo beneden en daarbij terug zijn gegaan naar de zogenaamde overdrachtelijke magie en die leeft eigenlijk nog. Als wij een herdenkingsmaal houden dan is die herdenking een poging om ook de aandacht te dekken van degenen die je herdenkt. Dat deden ze vroeger ook. Wanneer er geen regen kwam en ze moesten gaan ploegen dan gingen ze naar een akker. Ze deden alsof ze zouden gaan ploegen en dan kwam er iemand en die sprenkelde water en ook vaak bloed op de aarde. Het betekende wel: jullie moeten gaan kijken wat we doen, want dat hebben we nodig. En dan geloofde men dat er ook regen kwam. Dit is een betrekkelijk primitief denken. In zekere zin is het waar. Datgene, wat wij op aarde beseffen is datgene wat wij op een andere wereld kunnen beseffen. Datgene wat een andere wereld in zich beseft is datgene, wat ze begrijpen kan van de wereld. Dus overdrachtelijk, in begripstijl is het eigenlijk waar.

En wanneer wij nu denken dat mensen demonisch zijn, dan verwachten we dat de andere wereld, of dat nu Gods wereld is of wat dan ook, daarop met diezelfde demonie zal antwoorden. Dus zo beneden, zo boven, zo boven zo beneden, veronderstelt een wisselwerking tussen de boven-natuurlijke wereld en de gewone wereld. Hierbij beïnvloeden beiden elkaar dusdanig dat elk de tendens van de andere wereld overneemt. Daar komt het op neer.

+ Ik dacht dat het iets heel anders was. Uitleg van de gedachtengang.

- Dan komt u terecht bij de interpreterende hermetica van zowat 1600 n.C. En dat is een hele tijd later dan het werd neergeschreven.

+ Is dat astrologie?

- Nee, het is niet astrologie. Het is hermetica. Het kent wel invloed van de sterren. Het is hetzelfde als de besloten Leer, waarin de kerngeheimen van de schepping bekend zijn. Vandaar ook dat men heel vaak hoort spreken over Hermes Todh. Todh was de God van de onderwereld maar ook de God van de wijsheid. Aan de basis van de Hermetica liggen een paar papyri. Het waren de zogenaamde papyri van Todh. Het eerste papyrus gaf je als het ware het recept om de krachten van de aarde te beheersen en eventueel de geesten die daarmee te maken hebben. Het tweede echter zou je het geheim geven van het scheppen en vernietigen. Met andere woorden zou je leren om je denken om te zetten in werkelijkheid. En wat niet strookt met je denken, eenvoudig te niet te doen. Daar komt het op neer. Het staat ook in de inleiding. Degene, die deze bladzij gelezen heeft zal meester zijn over de dieren en over de mensen. Hij zal zien de aarde der mensen en hij zal spreken tot de Goden. Degeen die het tweede blad gelezen heeft, hij zal zijn als de Goden. Hij zal bouwen en vernietigen en zal uit zich voortbrengen zoals het hem belijft. Dat is eigenlijk de basis ervan. Dan kan ik niet nadrukkelijk genoeg zeggen: dit was een magisch geloof. Een magisch geloof waarbij veelal de symbolen te maken hadden met de relatie tussen zon, maan en aarde. Het hiernamaals en ook de herkenning van het hiernamaals was bij de Egyptenaren ook een beetje anders. Maar vooral in de geschriften en de uitleggende geschriften, die vooral filosofisch gezien, erg belangrijk zijn, vinden we de uit voerige bibliotheek toegeschreven aan Hermes of wel Hermes Trismegistos. Dit is eigenlijk de opvolger van Hermes Todh, soms worden beide ook ver- éénzelvigd. Langzaam maar zeker begon het Christendom te overheersen. Het werd belangrijk om geestelijke elementen binnen te smokkelen. Er zijn bijvoorbeeld geschriften uit de derde of vierde eeuw na Christus bekend, hoofdzakelijk Griekse van mensen die proberen duidelijk te maken wat zij als een soort natuurkundige magie beoefenen, gelijktijdig geestelijke betekenis heeft in de christelijke zin. Daarmee wordt dus een groot gedeelte van de praxis overgebracht naar de studeerkamer. De magie verandert van een beheersing van de mensen en de natuur in een erkennen van innerlijke waarden, daardoor werkend op de wereld. Dat gaat dan verder. We zijn nu op 16- of 1700 ongeveer. Daarna hebben we een groot aantal scholen en loges gekregen, oude godsdiensten in nieuwe vormen integreren daarin en we kregen te maken met een filosofie waarbij de magie weer opleeft, maar voornamelijk dan toch de innerlijke mens en de kracht van de innerlijke mens beschouwt. Daarbij komt dan in de achttiende en negentiende eeuw een reeks scholen voor die zich bezig houden met de innerlijke mens. Zij proberen de relatie van die mens en zijn wereld en de bovennatuurlijke krachten nader te definiëren. Dan zien we ineens dat astrologie, alchemie, kabalaetiek en dergelijke zaken met veel andere kunden, zoals kruidkunde, bepaalde genezingspraktijken enzovoort in wezen versmelten met de voorlopers daarvan. Daarna krijgen we eigenlijk pas te maken met de moderne filosofische scholen. Voldoende?

+ Nog één vraag. 't Schijnt dat die magie op het ogenblik weer op gaat treden.

- Ja, natuurlijk.

+ Betekent het dat je weer nieuwe scholen krijgt, weer andere denk-richtingen?

- Het is een feit dat er nieuwe benadering van het wezen ontstaat, waarbij de mens gaat terugvallen op eigen, paranormaal vermeende mogelijkheden en gaven. Als we kijken wanneer magie bijzonder belangrijk wordt, dan blijkt het steeds weer in een periode te zijn dat de mensen denken, dat zij geen kant meer uit kunnen. Wanneer ze zich als het ware de gevangene voelen van de gemeenschap waarin ze zitten. Oorspronkelijk had de magie een verklarende functie, ze maakt het onbegrepene aanvaardbaar door er leerstellingen aan te verbinden en bovendien een zekere

beheersing van de onbekende krachten te verwerven. In deze tijd is het echter in de eerste plaats een zeker sociaal verzet. Het keurslijf van de staat, van de kerk van de algemeen geldende opvattingen is dermate benauwend dat er steeds meer heksenkringen bij voorbeeld komen. Dat er steeds meer mensen zijn, die zich op de één of andere manier bezig houden met de magie. Astrologie is al weer sinds enige tijd in opkomst en wordt weer steeds belangrijker voor sommige mensen en zo kun je doorgaan. Het is een verzet tegen een te sterk gefixeerde om niet te zeggen mechanisch geworden samenleving. Daaruit vloeit voort een reeks ontdekkingen die nog meer passen in de systemen, waaruit dezelfde maatschappij en de godsdienst opgebouwd zijn. Dat impliceert inderdaad een verandering van denken en op den duur een verandering van praxis. Niet alleen in West-Europa, je kunt niet zien hoe dat is in de Islamitische landen op 't ogenblik, ja gebaseerd op de Koran natuurlijk, maar magie, opgeld doen. Hoeveel zand-wichelarij er op 't ogenblik oogluikend wordt toegelaten en in Iran wordt bedreven. Het is werkelijk fantastisch als je dat ziet. Als wij in deze wereld geen weg meer weten dan beroepen we ons op het bovennatuurlijke en wanneer we te maken hebben met een God, die alles schijnt goed te keuren dan zoeken we zijn ondergeschikte op die misschien wat plooibaarder is.

+ Dat begrijp ik niet, dat klopt niet.

- Het klopt wel, ik zal het u uitleggen. God is een bepaalde figuur en nu weten wij wel dat een echte God nooit beantwoorden kan wat de gelovigen stellen wat hij moet zijn. Al is het alleen maar omdat hij dan nooit alomvattend kan zijn. Zeer eenzijdig. Maar dat godsbeeld impliceert ook dat er andere krachten zijn, noem het de engelen of de Heilige Geest bij voorbeeld. Als je naar de hel moet, zegt een bekend grapje, zorg dan dat je goede vrienden bent met St. Jozef, want de veroordeling komt uit de kennis van de Heilige Geest. Heeft u wat met hem af te rekenen, dan haalt hij u met een touw allemaal over de achtermuur. Dat zijn van die verhalen, maar daar zie je dus hoe men die figuren eigenlijk stelde, tussen God en de mens. Als je nu van een priester een aflaat kon kopen, dan maakte je daarmee God eigenlijk een beetje onmachtig. Dat is dus magie. Door iets hier te doen, iets in het hiernamaals veranderen. Dat soort dingen zie je altijd weer. Maar als je niet met God kunt spreken, kun je met zijn dienaren spreken. Als je met zijn dienaren ook niet kunt spreken dan is er altijd nog een tegenpartij en de duivel & Co. Dan kun je daar misschien bij terecht. Je doet dus een beroep op krachten, omdat je denkt: God doet het niet.

In Iran bij voorbeeld zijn momenteel erg veel "engelen-talismans". Daar staat niet direct God in of zelfs maar Mohammed. Daar staat wel, dat de geliefde van God- Rafaël of Gabriël of wie dan ook- dat die zich verplicht heeft om de gelovigen te beschermen tegen de dood of tegen verlies. Het is logisch als de kinderen naar het front moeten, dan kun je daar weinig aan doen. Maar je kunt ze in ieder geval zo'n ding om hun nek hangen, baat het niet, schaadt het niet. En als ze dan terug komen dan zeg je: die anderen hadden niet de goede amulet, wij wél. Zo gaat dat. Begrijp je nu, waarom het wel klopt?

Kunt u iets zeggen over de glazen bol?

- De glazen bol? Nou, die werkt niet! Een glazen bol of beter gezegd een kristallen bol, het moet geslepen glas zijn, werkt onder bepaalde omstandigheden. En wel, wanneer ze zodanig opgesteld is dat slechts uit één richting liefst een enkele straal licht binnen valt. Op dat ogenblik ontstaat een concentratiepunt, die voortdurend blijft lichten. Daardoor ontstaat een optische vermoeidheid, door die vermoeidheid ontstaan beelden. Wanneer je sterk genoeg bent, kun je anderen die beelden laten zien. Zó werkt dat, degeen die werkt, is degeen die erin kijkt.

+ In Canada gebruiken ze het symbool van de levensboom. Is dat juist?
 - In zekere zin. Wanneer je het symbool van de levensboom namelijk herleidt tot het schema dan voert de weg van de chaos, dus van het ongevormde naar de kroon, naar God in feite, de absolute vorm van harmonie. Er zijn drie hoofdlijnen of - wegen, maar deze zijn op een aantal punten met elkaar verbonden. Elke lijn, elk punt heeft te maken met een ervaring, die je opdoet, een lering of scholing. Als zodanig kun je inderdaad het geheel van het menselijk denken en bestaan in uitbeelden. Maar ook alle fasen daarvan. De fasen van het menszijn zijn altijd verbonden met de fase van de wereld en de werelden. Dientengevolge worden ook alle fasen van wereld-beschouwing en van wereld-erkenning daarin mede afgebeeld. Er bestaan twee kortere wegen: één directe weg en een aantal zogenaamde kruiswegen. Maar je kunt nooit de kroon bereiken als je niet tenminste een drietal fasen hebt doorgemaakt op één van de drie hoofdwegen.

+ Is het niet mogelijk met een ander symbool hetzelfde te bereiken?
 - Ja natuurlijk. Wat is een symbool anders dan een kortschrift voor een gedachte? De levensboom is ook niet universeel. De levensboom is oorspronkelijk een zeer vroeg Perzisch, mogelijk nog vroeger voorkomend denkbeeld van een structuur van hemel en aarde. Zo vinden we het ook terug in allerlei Indische mythen en sagen. We komen zelfs iets dergelijks tegen bij bepaalde filosofieën van de Chinezen, maar we vinden het ook terug in het geloof van de Heilige Eik, in de periode van de Noormannen. De Druïdische voorstellen, waarbij de boom van het werkelijk leven aan de wortel gevoed wordt met bloed opdat zij het wonder der bescherming uitbreide tot over de mens en de opgang mogelijk maken. Het is dus een tamelijk universeel beeld en ik denk dat dat weer te herleiden is naar de ontwikkeling van de mens zelf. In de eerste periode dat de primaten ontstonden waren vele van hen woudbewoners, anderen grotbewoners. De mens leerde zich op de vlakte te bewegen, maar hij had altijd de bescherming nodig van hetzij de bergen, hetzij van het woud. Er waren veel te veel onaardige dieren, sabeltandtijger enzovoort. Als je dat allemaal bekijkt dan is die boom er voor beschutting en bescherming maar ook het symbool van een leven van wording geweest, alleen maar groen. Maar als je het niet begrijpt, ga je die dingen vereren. Dan is het begrijpelijk dat een dergelijke voorstelling in filosofieën wordt gebruikt. En bepaalde godsdiensten benaderen die gebruiken. De mensen kennen het, 't spreekt aan. Dan groeit het langzaam maar zeker toe naar een uitdrukking van Kosmisch geheel en dat is al het geval geweest zo'n twee- driehonderd jaar voor Christus. Erna heeft het dus in een aantal verschillende gemeenschappen een wat verborgen leven geleid. Maar dan komt de tijd van de verovering van de Kaninefaten, die doordringt tot in Spanje. Daardoor wordt ook veel meer aandacht gegeven aan Kunst en dergelijke dan voorheen het geval was. In die tijd wordt in het warme Spanje overigens door een jood iets van deze denkbeelden over een Kosmische Ordening op schrift gezet. Daarbij komt dan het Joodse geloof een rol spelen en in het joodse geloof bestond al een zekere magie. Omzettingswerken om de aardse dingen te bepalen bij voorbeeld. Dat was dus ook al in het jodendom, zelfs in de Esseënse periode bestond dat al. Dat wordt er allemaal bijgevoegd en daardoor ontstaat dan weer de kabala. Die kabala heeft zoveel oude waarden, die komen waarschijnlijk nog uit Babylon en misschien zelfs uit als traditie bij zich, eer het symbool van de leeuw er in kwam. Een voorstelling van de samenhang in de Kosmos. Tussen al die werelden, de takken die de Hemelwereld uitmaken, stam, en wij zijn dan degenen die met de stam opklimmen. Dan gaat men proberen om dat verder in schema's uit één te zetten. Er komt een vermenging van allerlei kunst. De alchemisten bij voorbeeld vinden het in de studeerkamer en in het laborato-

rium. Daardoor wordt in de kabalistische scholen steeds meer een schematisering, toegepast. Je hebt de rabbi Jacobs die in Hamburg zo'n school houdt, overigens in een getto. Hij heeft grote invloed op die samenvoeging. Hij zit namelijk nogal ver van alles af. Hij ligt tussen de wonderabbis aan de ene kant en de rationalisten bijna van Frankrijk. De Duitse spelen misschien ook nog een rol en zo krijgen we van hem uit de geschematiseerde levensboom. Met daaraan verbonden menselijke beordeling, die dan weer geruleerd kan worden aan de hemelse ordening.

+ Vraag over het Arche-type van de Eskimo's en de boomverering.

- Nee, voor hun is het Arche-type natuurlijk geen boom, ofschoon sommige van hen nog steeds de berk vereren. Iets wat we ook bij de Indianen in Noord Canada nog vinden. Ook daar speelt een boom nog een rol. Bij de Eskimo's zien wij de walrus, en de ijsbeer als de meest Kosmische symbolen. Ze spelen in het oude geloof een bijzonder grote rol en ook de walrus speelde zijn rol. Zij zijn als het ware de elementen waarbinnen het leven en de veiligheid en de voeding werd bepaald van de Eskimo gemeenschap. Vooral als het nog vissersjagers zijn die nog trekken, nomaden zijn en dan kom je vanzelf op een weg met natuur symbolen.

Dan vinden we ook Eskimo's stammen en ook Lappen, maar die zijn ook sterk verwant met de Eskimo's, dan vinden we weer nomadische herders en dat is het vreemde dat daar de boom weer wel een rol spelen. Maar meestal is het daar een denneboompje of een berkeboom. De Vuurlanders bij voorbeeld hebben als één van de levenssymbolende poolhaas.

+ Dat pendelen kunt u daar iets van zeggen? Is het je onderbewuste wat spreekt of is het iets kosmisch?

Datgene wat spreekt, kan kosmisch zijn, maar de pendel als ze uit de hand wordt gehanteerd, wordt in haar bewegingen bepaald door onbewuste trillingen. Die trillingen kunnen door het onderbewustzijn geredigeerd worden. Er is dus een kenbaar maken van mogelijk kosmische invloeden die in het onderbewustzijn aanwezig zijn zonder dat het waakbewustzijn ze En heeft men te maken met de vrijhangende pendel, die op een vast punt trillingsvrij is opgesteld en ook beschermd tegen windstoten en ademing met een omringend muurtje, dan begint dat ding ook te pendelen en dan hebben we te maken met een zeer beperkte vorm van telekinese die uit het onderbewustzijn wordt bestuurd. Ongeacht dat kosmische erkenningen hierbij een rol spelen, hebben we hier te maken met telepathische signalen of andere bewustzijnswaarden, die niet direct toegankelijk zijn.

+ Die Gadaffi, zit die nu werkelijk achter al die terroristische aanslagen?

- Ja, dat is moeilijk uit te drukken. Iemand sprak: gaat heen en vermenigvuldig u. Onmiddellijk kwamen de grote gezinnen in de mode. Maar aan de hand van die uitspraak kun je wel zeggen dat het de wil is van God dat er hele grote gezinnen zijn, want Jezus heeft het gezegd. Het is trouwens prettig bij het krijgen van kinderbijslag. Als we ons realiseren wat bedoeld werd dan was het: jullie zijn geestelijk bewusten, ga uit en vermenigvuldig wat jullie zijn! Dat was het geestelijk bewuste en dus helemaal geen verstoffelijking. Gadaffi is een man die zegt dat we staan voor een wereldrevolutie. Het moet anders! Als jullie veranderingen tot stand willen brengen dan sta ik achter jullie. Dat moet hij dan ook waarmaken en daartoe geeft hij ze allerlei gelegenheden. Hij zegt niet je moet dat en dat doen, maar hij scheidt wel de voorwaarden. Of hij ze zo bedoelt is nog een andere vraag. Ik geloof het eigenlijk niet. Hij scheidt de mogelijkheden. En zoals je dus zeggen kunt dat indirect het woord van Jezus voor de vaak zeer uitgebreide gezinnen van de Christenheid in een toch niet zo ver verleden aansprakelijk was, zo zou je hem indirect aansprakelijk kunnen stellen en niet/door leiding te geven aan die acties. Dat hoeft hij trouwens

niet te doen, er zijn genoeg heethoofden genoeg die zichzelf belangrijk vinden als ze een ander kunnen vernietigen.

+ Gaat het nog door?

- Dat is bijna onvermijdelijk geworden. Of Gadaffi zelf dit nu wenst of niet? Ik denk dat hij zich dood geschrokken is van de reactie van de Amerikanen en heeft gedacht: waar ben ik mee bezig? Maar hij kan niet terug! Voor zijn hele volk, vooral de mensen die achter hem staan kan hij toch niet zeggen dat het niet waar is. En er zijn een hele hoop van zijn volgelingen en vrienden, die zeggen: nu zullen we juist laten zien dat je ook met vliegtuigen de revolutie niet kapot maakt. Ik geloof niet dat er in Nederland erg veel reacties zullen zijn, maar ik voorzie wel een aantal gewelddaden in Engeland. Daarna vermoed ik dat een poging zal worden gedaan om aanslagen te doen op een atoomcentrale ergens in Californië. Dat is althans in voorbereiding geweest, maar 't werd afgewezen en ik denk dat ze nu gebruik zullen maken van de kans om het zo mogelijk door te zetten. Ik geloof niet dat het een absolute explosie tengevolge heeft, maar er zal toch wel een heleboel rommel in de hoek staan.

+ Raken wij dan misschien van die dingen af?

- Mijn bloed kwelt mij. Raak ik daar ooit vanaf? Dat is eenmaal ingeburgerd. Dat is van zó groot belang, dat kun je eenvoudig niet meer wegvagen. Als er iets is waar men zich op 't ogenblik erg ongerust over maakt dan is het de mogelijkheid dat men geïnvesteerd kapitaal als het ware "weg" moet maken. Dat wil men eenvoudig niet. Men zegt we moeten eerst de investering eruit hebben en dan zullen we verder praten.

+ Jawel, maar nieuwe bouwen is toch weer iets anders.

- Maar, wanneer wij ons bedreigd, ook energie bedreigd, instand willen houden en in de nabije toekomst tegen redelijke prijzen steeds meer energie kunnen leveren en doen gebruiken, dan moeten wij wel van dergelijke bronnen gebruik maken. Bovendien zullen de deskundigen ons zeggen dat ze milieu-vriendelijk zijn. Zolang er dan niets gebeurt is dat waar. Hiermee kun je dan op eenvoudige wijze enorme hoeveelheden energie opwekken. Ik ben het met ze eens in zoverre dat het op deze wijze van energie opwekken ook niet ideaal is. Ik denk dat één van de grote fouten de energietransport is. Als dat transport vereenvoudigt wordt krijgen we veel minder weerstand, veel groter vermogen bij gelijke productie capaciteit.

Een paar woorden voor het schone woord. Het mag er ook één zijn.

Tophit. Tophit is de muzikale nakomeling van het przwalsky paard. Positief. Emotie. Als een tophit positief kan zijn, breken bij u de emoties uit.

Voor het schone woord zie ommezijde.

Het shone woord.

Een klankenbrij, geschreeuwde woorden
Tophit, die een mens beroert
En in de mensen tot gedachten
En schokkende beweging voert.
Een tophit, vaak een kreet des harten
Van woede ook, die zo opnieuw
De mens doet worden tot iets wat rustig is.
En schuldbewustzijn uitdooft soms
Omdat een schijn van roes je nieuwe dromen geeft.
Dat wat je uit kan positief zijn,
't Is niet de vorm en niet de naam
't Is wat het in je doet gebeuren
Wat in je plotseling kan ontstaan.
En vaak begrijp je niet d'emotie
Die onbegrensd haast in je rijt
En zo je plots op andere beelden
Op andere mogelijkheden wijst.
En in jezelf, verdoold, verwrongen
Verlang je vrede zoek je strijd
Maar is emotie, steeds in 't leven
Toch niet een weg naar eeuwigheid.
Is niet een tophit 't uiterlijke kreunen
Van een ziel, die in zichzelf

Dan is het positief te leven
Positief om uitdrukking te geven
Aan wat een mens in "zijn" bedrukt
Opdat men door gevoel gedreven
De weg kan vinden in een veste
Waar in de vrede weer bestaat
En vredig zijn je weer gelukt.
